
Kristeligt Dagblad

FAMILIELIV

LIV & SJÆL / FAMILIELIV

En veldrevet familie

30. jan 2010 00:00 Effektivt familieliv Forretningsfilosofien Lean har de seneste 10 år gået sin sejrsgang i virksomheder verden over. Små og store forretninger er i tusindvis blevet strammet op, strømlinet og skåret til efter filosofiens devise om at skære alt overflødigt bort. Nu er turen kommet til familien

Freja Bech-Jessen

Ikke så få danske børnefamilier drømmer om en hverdag, der bare kører. En hverdag med rolige morgener uden stress, hyggelige aftenstunder med højtlesning for ungerne og måske endda overskud til en times træning i det lokale fitness-center eller en løbetur.

Lean-konsulent Mikkel Smidt lover ikke, at han kan levere hele drømmen, men han lover, at han med en række enkle råd og lidt vejledning kan hjælpe de fleste familier et skridt nærmere.

På hjemmesiden FamilienPlus, der er den første af sin slags i Danmark, har han samlet 12 punkter, der ikke bare kan hjælpe travle familier med at få hverdagen til at køre nemmere, men også frigiver mere tid til alt det sjove. De 12 punkter er udviklet til familielivet, men principperne bag dem er skabt til forretningslivet og går under navnet Lean.

Direkte oversat betyder lean "trimmet" eller "uden overflødigt fedt", og hovedidéen bag filosofien handler da også om at skære alle overflødige arbejdsgange væk og minimere spildtid. At skære helt ind til benet, om man så må sige. Idéen, der opstod på de japanske Toyota-fabrikker, har siden 1996 gået sin sejrsgang i virksomheder verden over. Små og store forretninger er i tusindvis blevet strammet op og skåret til. Og nu er turen så kommet til familien.

– For virksomheder handler det om at skabe en mere strømlinet forretning og tjene flere penge, men for familier handler det om at skabe struktur og orden for at tjene mere tid – tid, som man så kan bruge på de ting, man virkelig har lyst til. Målsætningerne er altså noget forskellige, men midlerne er faktisk forbløffende ens, fortæller Mikkel Smidt, der i flere år har arbejdet med Lean-filosofien hos blandt andet Danfoss og i dag står i spidsen for sin egen konsulent virksomhed.

Det handler i korte træk om at gøre tingene smartere, uanset om det gælder arbejdsgangene på en Toyota-fabrik eller rutinerne i en børnefamilie. Hverdagen kan planlægges og nedfældes i et skema, så der ikke er tvivl om, hvem der henter børnene, hvornår den yngste skal til badminton, og hvilken dag mor skal til frisøren. Madplanen kan lægges en gang om ugen, så alle indkøb klares i et enkelt hug og sorteres i køleskab og fryser, så fødevarerne nemt kan findes frem og

forarbejdes, når familien skal samles til middag. Og vasketøjet kan sorteres efter farve, allerede når det lægges i vaskekurvene, i stedet for at det skal håndteres endnu en gang, når det skal i maskinen. Ved at tænke smart, systematisk – og ja, strømlinet, eliminerer man om ikke alle så i hvert fald mange af hverdagens små bump på vejen og skaber en mere gnidningsløs dagligdag. Det kan i sidste ende veksles til tid og overskud.

Sociolog og fremtidsforsker Birthe Linddal Hansen kan godt se pointen. Og hun er ikke blind for, at behovet for en strategi, der kan hjælpe børnefamilier med at navigere i en tætpakket hverdag, er voksende i en tid, hvor langt de fleste husstande drives af to udearbejdende forældre, der stiller stadig højere krav til sig selv og deres succes ikke bare i arbejdslivet, men også i deres private liv. Alligevel er hun skeptisk.

– Det er fint at tænke i effektivitet og sætte sin hverdag i system, så tingene glider nemmere, men vi skal passe meget på med at putte effektivitetstanken ned over alt i livet og gøre også vores familie- og privatliv til et organisationsdiagram. Det handler om at finde en gylden middelvej, hvor vi rubber neglene og gør det effektivt, men samtidig holder fast i, at vi også har brug for noget andet end effektivitet i vores liv, siger Birthe Linddal Hansen.

En systematiseret hverdag, der gør os i stand til at gøre det hele på den halve tid, virker ikke kun inkluderende, men også ekskluderende. Når vi fylder vores hverdag til bristepunktet, bliver der nemlig ikke plads til meget andet end os selv, siger hun:

– Vi risikerer at forskanse os bag vores travlhed. Der bliver ikke plads til at være noget for vores nabo – måske bliver der ikke engang plads til at vise den ekstra omsorg over for en syg oldemor. Travlheden giver os ret til at melde pas og bliver en legitim måde at afslå at stå til rådighed for andre på, siger Birthe Linddal Hansen og fortsætter:

– Det bliver rigtig farligt, hvis vi begynder at tænke så forretningsorienteret, at vi kun vil kaste os ud i aktiviteter, som vi ved giver et afkast. Hvis vi for eksempel kun ser på vores børns leg som dygtiggørelse og læring og ikke anerkender, at de måske bare har det sjovt. Det er ganske enkelt usundt, hvis vi – også i vores private liv – vil have, at alt det, vi gør, skal føre til noget. Nogle gange skal vi bare have lov at være til, siger hun.

Og så langt er selv Lean-konsulent Mikkel Smidt enig. Heller ikke han tror, at det er sundt at køre sin familie, som en forretning, hvor man ikke et øjeblik overvejer en investering uden forinden at have regnet grundigt på resultatet.

– Men pointen er jo netop, at Lean-værktøjet skal hjælpe dig til at frigive tid, hvor du ikke skal producere – tid til bare at være. Det skal skabe plads til den del af livet, hvor der ikke nødvendigvis skal produceres noget, men hvor der bare skal spilles et spil med ungerne, fordi det ganske enkelt er hyggeligt, siger Mikkel Smidt:

– Der findes fanatikere inden for alt, og der er givetvis – eller der er helt sikkert – mennesker, der tager Lean til det ekstreme. Det kunne jeg ikke selv finde på. Og det synes jeg generelt set, man skal lade være med. Det handler om at plukke de ting ud, man kan se vil fungere godt for ens familieliv, ikke om at adoptere et helt system og leve slavisk efter det. Der er jo også folk, der bare synes, det er afslappende og rart at tage en

opvask om aftenen. Det skal de have lov til.

bech-jessen@kristeligt-dagblad.dk

Rosengården 14 • 1174 København K • Telefon: 33 48 05 00 • Abonnement: 33 48 05 05 •
Annoncer: 33 48 05 00 • Send mail
© Kristeligt Dagblad - læs mere om ophavsret her • Beskyttelse af personoplysninger